

MENS EN ZORG

Boom

COLOFON

Boom Voorgezet onderwijs
klantenservice@boom.nl
www.boom.nl

Auteur(s): Carina de Kort, Céline Lecluse
Inhoudelijke redactie: Boom Voortgezet onderwijs

Titel: Mens en Zorg
ISBN: 978 90 3727 055 6
Eerste druk/eerste oplage/derde editie

Bronvermelding: Maurits van Hout, www.kraamzorgdewaarden.nl, Constance van Wolferen, Advys / www.advys.be, Able2. www.bestehulpmiddelen.nl, Premis Medical BV, Angela Ostafichuk - Shutterstock, <https://www.vzinfo.nl/dementie/leeftijd-en-geslacht>, <https://www.cbg-meb.nl/documenten/videos/2025/09/10/video-de-bijsluiter>, Hartstichting, Voedingscentrum

© 2026 | Boom | All rights reserved. No text & data mining.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van een (of meerdere) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom, te vinden op www.boom.nl.

INHOUD

1	Verzorgende activiteiten	4
1.1	De module Mens en Zorg	4
1.2	Typen zorg	13
1.3	Beroepshouding	23
1.4	Dagelijkse activiteiten	42
1.5	Terugkijken	70
1.6	Begrippentrainer	71
2	Bewegen en verplaatsen	71
2.1	Beweeg-, til- en verplaatsingstechnieken	71
2.2	Hulpbehoefte	92
2.3	Terugkijken	105
2.4	Begrippentrainer	106
3	Eerste hulp	106
3.1	Zelf handelen of hulp zoeken	106
3.2	Technieken toepassen	116
3.3	Terugkijken	149
3.4	Begrippentrainer	150
4	Ziektes	150
4.1	Infectieziekten en vaccinaties	150
4.2	Soorten ziektes	155
4.3	Medicijngebruik en handelingen	173
4.4	Terugkijken	187
4.5	Begrippentrainer	188
5	Technologie	188
5.1	ICT en technologie	188
5.2	De gevolgen van zorgtechnologie (KB/GL)	207
5.3	Terugkijken	220
5.4	Begrippentrainer	221
6	Praktische opdrachten bij Hoofdstuk 1 Verzorgende activiteiten	222
7	Praktische opdrachten bij Hoofdstuk 2 Bewegen en verplaatsen	254
8	Praktische opdrachten bij Hoofdstuk 3 Eerste hulp	273
9	Praktische opdrachten bij Hoofdstuk 4 Ziektes	289
10	Praktische opdrachten bij Hoofdstuk 5 Technologie	301
11	Praktijktoets	320
	Index	321

Hoofdstuk 1

Verzorgende activiteiten

1.1 De module Mens en Zorg

De leerdoelen

In deze paragraaf leer je:

1. wat de module Mens en Zorg inhoudt
2. welke soorten zorg er zijn.

De module Mens en Zorg

In de module Mens en Zorg leer je hoe je mensen helpt en verzorgt. Je leert eenvoudige zorgtaken uitvoeren, zoals helpen bij wassen, aankleden, opstaan en naar bed gaan. Ook leer je letten op het gebruik van **medicijnen** en het aanbrengen van een pleister of het aanleggen van een verband.

Je werkt met verschillende mensen, bijvoorbeeld met ouderen, mensen met een beperking, jongeren, jonge kinderen.

In deze module leer je hoe je mensen ondersteunt bij hun **persoonlijke verzorging** en hoe je goed zorgt voor het lichaam. Daarnaast leer je hoe je mensen helpt bij bewegen en verplaatsen, hoe je eenvoudige EHBO uitvoert en hoe je veelvoorkomende ziekten herkent.

Opdracht 1 Soorten zorg

Bekijk de foto's die horen bij het profiel Mens en Zorg. Verbind de naam van het soort zorg aan de foto die erbij hoort.

Gezinszorg

Thuiszorg

Kraamzorg

Zorg voor mensen met een beperking

Thuiszorg

Thuiszorg is zorg voor mensen die thuis wonen, maar hulp en ondersteuning nodig hebben bij **persoonlijke verzorging**, verpleging, huishoudelijke activiteiten of andere dagelijkse activiteiten. Dit kunnen ouderen zijn, maar ook mensen die ziek zijn, een beperking hebben of herstellen van een operatie. Deze **doelgroep** noem je zorgvragers of cliënten.

Werken in de thuiszorg

In de thuiszorg help je mensen die zorg nodig hebben. Je bent dan een zorgverlener. Je helpt bij wassen, douchen, aankleden of steunkousen aantrekken. Ook help je met bewegen, bijvoorbeeld van bed naar stoel of help je met hulpmiddelen, zoals een scootmobiel of **rollator**. Soms help je met eten klaarmaken of geef je tips over gezond eten.

Als zorgverlener moet je goed kunnen zorgen, luisteren en praten. Het is belangrijk dat jij en de cliënt elkaar begrijpen. Dat kan met woorden en met gebaren.

Een goede **beroepshouding** is belangrijk. Dat betekent dat je inzet toont en **respect** hebt voor de zorgvrager.

Opdracht 2 Werken in de thuiszorg 1

a. Hoe heet iemand die hulp krijgt van de thuiszorg? Geef twee namen.

1. _____
2. _____

b. Geef voorbeelden van hulp in de thuiszorg.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Opdracht 3 Werken in de thuiszorg 2

Bekijk **Film Werken in de thuiszorg bij ouderen**.

a. Waar kun je een oudere bij helpen als je in de thuiszorg werkt? Geef vier voorbeelden.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

b. Welke werkzaamheden lijken jou leuk om uit te voeren? Leg uit waarom.

c. Welke werkzaamheden lijken jou niet leuk om uit te voeren? Leg uit waarom.

d. Bekijk de foto's.

A

B

C

Welke foto vind jij het minst goed bij het onderwerp thuiszorg passen? Leg uit waarom.

e. In de thuiszorg werken veel mensen. Ken jij iemand die bij ouderen in de thuiszorg werkt? **ja** / **nee**
Zo ja, wie is dat? _____

f. Welk beroep heeft deze persoon?

g. Welke werkzaamheden doet deze persoon?

Kraamzorg

Kraamzorg geeft hulp en ondersteuning aan moeder, baby en gezin in de eerste dagen na de bevalling. Een kraamverzorgende komt aan huis. De hoeveelheid aan kraamzorg is afhankelijk van verschillende factoren, zoals gezondheid van de moeder en baby, hulp van anderen en woonsituatie.

Een kraamverzorgende heeft verschillende taken:

Zorg voor moeder en baby

- Assisteren bij de bevalling.
- De baby in bad doen en aankleden.
- Gezondheid van moeder en baby controleren.
- Hulp bij borstvoeding, kolven en **flesvoeding**.
- Verzorging van wonden, zoals een keizersnede.

Huishoudelijke taken

- Kraambed, toilet en douche schoonmaken.
- Maaltijden klaarmaken en iets lekkers voor bezoek.

Begeleiding en advies

- Ouders leren omgaan met de baby.
- Informatie geven over babyverzorging.
- Alles **rapporteren**.

Opdracht 4 Werken in de kraamzorg

- a. Wat zijn belangrijke taken van iemand die in de kraamzorg werkt? Noem er twee en leg uit waarom die belangrijk zijn.

- b. Lijkt het jou leuk om in de kraamzorg te werken? Waarom wel of waarom niet?

Gezinszorg

Sommige gezinnen hebben hulp nodig, bijvoorbeeld bij de geboorte van een baby (als kraamzorg alleen niet voldoende is), opvoedingsproblemen of bij ziekte van een ouder. Het doel is om het gezin te ondersteunen. Gezinszorg is vaak een combinatie van praktische hulp en persoonlijke aandacht.

